

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 24 mars 2025

Närvarande

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Övriga närvarande:

[REDACTED]

1 §

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

2 §

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

Trafikskadenämnden

3 §

Justeringsman

██████████ utses till justeringsman.

4§

Anmälan av övriga frågor

██████████ anmäler en fråga som redovisas under 11 §, Övriga frågor.

5 §

Rapport från arbetsgruppen om ny sekretessförbindelse för nämndens ledamöter

██████████ redovisar ett förslag om en ny sekretessförbindelse och nya riktlinjer för nämndledamöters behandling av personuppgifter i Trafikskadenämnden (**bilaga 1–1.2**).

Efter diskussion **beslutar** rådet att anta sekretessförbindelsen. Riktlinjerna för nämndledamöters behandling av personuppgifter antas med justeringen att uppgifter om avlidna personer ska behandlas med samma sekretesskydd som uppgifter om levande.

6 §

Diskussion och beslut om referat

██████████ redogör för två referatförslag och de synpunkter som kommit in på förslagen (**bilaga 2–2.3**).

Efter diskussion **beslutar** rådet att förslaget i **bilaga 2.1** ska refereras. Förslaget i **bilaga 2.2** bordläggs och kommer att tas upp vid nästa rådsmöte.

7 §

Fastställande av nämndens verksamhetsberättelse för 2024

██████████ redogör för innehållet i nämndens verksamhetsberättelse 2024 (**bilaga 3–3.1**).

Efter diskussion **beslutar** rådet att fastställa verksamhetsberättelsen för 2024.

Trafikskadenämnden

8 §

Delrapport från arbetsgruppen om översyn av frågan om pensionsförlust

██████████ redogör för arbetsgruppens förslag om en ny schablon för beräkning av förlust av tjänstepension (**bilaga 4–4.2**). Arbetsgruppen föreslår att rådet fattar ett inriktningsbeslut i enlighet med förslaget.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med arbetsgruppens förslag.

9 §

Information från kansliet

██████████ och ██████████ lämnar information från kansliet (**bilaga 5**).

10 §

Information om det pågående digitaliseringsarbetet

██████████ redogör för det pågående digitaliseringsarbetet. Det första digitala sammanträdet i Trafikskadenämnden kommer att hållas den 29 april.

11 §

Övriga frågor

██████████ redovisar en fråga om det material som ska finnas med i nämndpromemorian i omprövningsärenden. Det föreslås att det blir obligatoriskt att ha med det slutliga avtalet (slutbrev, dom eller förlikningsavtal) i promemorian.

Rådet **beslutar** att kansliet ska ta fram ett förslag som tas upp vid nästa rådsmöte.

12 §

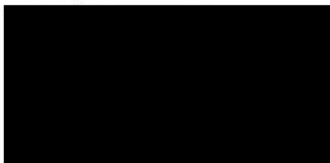
Mötet avslutas

Ordföranden tackar de närvarande och förklarar rådsmötet avslutat.

Trafikskadenämnden

Stockholm den 24 mars 2025

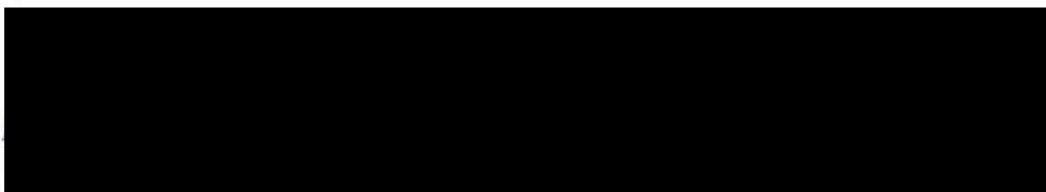
Vid protokollet

Justeras: 24/4-2025

Stockholm den

Stockholm den 24/4-2025

Fråga om ny sekretessförbindelse

Då den tidigare sekretessförbindelsen var till åren kommen och ny lagstiftning (GDPR) tillkommit uppstod ett behov av översyn av förbindelsen. En gemensam arbetsgrupp mellan Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd och Trafikskadenämnden tog fram ett förslag till ny sekretessförbindelse mm.

Vid rådsmötet den 9 december 2024 bordlades frågan i avvaktan på vidare utredning. Arbetsgruppen har därefter sett över frågan på nytt och tagit fram ett förslag till ny sekretessförbindelse (bilaga 1.1) och riktlinjer (bilaga 1.2) gällande nämndernas ledamöter.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår att rådet beslutar i enlighet med arbetsgruppens förslag.

Bilaga

- Sekretessförbindelse
- Riktlinjer för nämndens ledamöter

För kansliet

Sekretessförbindelse för Trafikskadenämndens ledamöter

Sekretess för personuppgift m.m.

Jag förbinder mig att inte röja någon personuppgift eller någon uppgift om en avliden person som jag har fått del av under behandlingen av ett nämndärende för någon som inte har deltagit i behandlingen.

Överläggningssekretess

Jag förbinder mig att inte röja vad någon har sagt under ett sammanträde i nämnden för någon som inte har varit närvarande vid sammanträdet.

Riktlinjer

Jag förbinder mig att följa vid varje tid gällande riktlinjer för nämndledamöters behandling av personuppgifter i Trafikskadenämnden.

Stockholm den / 2025

Underskrift

Namnförtydligande

Riktlinjer för nämndledamöters behandling av personuppgifter i Trafikskadenämnden

I nämndens ärenden finns det väsentliga utredningsmaterialet samlat i de s.k. nämndpromemorierna som skickas till ledamöterna inför varje sammanträde. Promemorierna innehåller enskildas personuppgifter, även känsliga sådana. Promemorierna består av bolagets inlägga med bilagor i form av bl.a. journaler, läkarutlåtanden och annat material av betydelse för nämndens prövning. Det är viktigt att uppgifter och handlingar i nämndens ärenden som berör enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden inte kommer till utomståendes kännedom. Observera att även ärenden avseende avlidna personer innehåller personuppgifter rörande anhöriga. Med uttrycket "personuppgifter" avses, enligt artikel 4 i dataskyddsförordningen, varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift eller online-identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

Behandlingen av personuppgifter ska alltid ske med beaktande av nämndens riktlinjer gällande GDPR.

Utöver regleringen i GDPR ska inte personuppgifter rörande avlidna personer behandlas med samma sekretesskydd som levande.

Om ni behöver e-posta till kansliet/föredragande/ledamöter i ett ärende hos nämnden får e-post inte innehålla några personuppgifter som rör personer i ärendet i form av namn m.m. För identifiering av ärendet kan i stället paragrafnumret i föredragningslistan användas.

Personuppgifter i nämndens ärenden får inte sparas eller behandlas i er egen digitala utrustning eller liknande.

Handlingarna måste behandlas varsamt, så att de inte kommer i obehörigas händer eller uppgifter ur dem kommer till obehörigas kännedom. Handlingar ska förvaras på ett säkert sätt både under transport och på arbetsplats eller hemma. Detta gäller även efter det att ärendena avgjorts i nämnden. Ledamöterna kan alltid överlämna handlingarna till nämndens kansli för effektiv makulering i stället för att själva ombesörja makuleringen. *(Detta gäller endast fram till den tidpunkt då digitala sammanträden införs.)*

Om obehörig kan ha fått tillgång till personuppgifter/handlingar, eller handlingar med personuppgifter har förlorats eller stulits är detta en personuppgiftsincident. Skulle detta inträffa är det av yttersta vikt att ni omedelbart kontaktar kansliets personal och informerar om detta. Kansliet har från kännedomstidpunkten 72 timmar på sig att anmäla en personuppgiftsincident till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Denna frist löper oavsett om det är helgdagar.

Förslag till referat

Härmed översänds två förslag till referat samt inkomna synpunkter, bilaga 2.1-2.3.

Förslag till beslut

Rådet antar de föreslagna referaten.

För kansliets räkning

Referat x-2025

Fråga om rätt till omprövning av ersättning för inkomstförlust enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207)

Nya pensionsregler medför inte rätt till omprövning av ersättning för inkomstförlust för en skadad som är född 1958-1960.

I ett yttrande den 30 januari 2025 antecknades att NN, som är född 1959, gjorde gällande att hon har rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust med anledning av nya pensionsregler.

Nämnden gjorde följande bedömning.

Personer som är födda före 1961 berörs inte av den höjning av riktåldern som tillämpas från och med 2026. Från och med den 1 januari 2023 gäller övergångsregler för personer födda 1958–1960. Övergångsreglerna innebär att sjukersättning betalas till 66 års ålder för personer som är födda 1958 och 1959 samt till 67 års ålder för personer som är födda 1960. I fråga om ålderspensionen innebär övergångsreglerna att garantipension och inkomstpensionstillägg betalas från 66 års ålder för personer som är födda 1958 och 1959 samt från 67 års ålder för personer som är födda 1960. Samma åldersgränser gäller för utbetalning av bostadstillägg.

Övergångsreglerna för personer som är födda 1958–1960 kan inte anses innebära att de förhållanden som låg till grund för det ursprungliga ersättningsbeslutet har ändrats väsentligt och varaktigt på ett sådant sätt att det medför rätt till omprövning.¹ De nya pensionsreglerna medför därför inte att NN har rätt till omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust.

(1355-2024)

¹ Jfr beslut av Trafikskadenämndens råd den 11 december 2023.

Referat x-2025

Fråga om bolaget har rätt till omprövning när den som fått rätt till ersättning för förlust av underhåll varit sammanboende under en period innan ersättningen börjat betalas ut

En kvinna som i ett beslut i april 2017 har fått rätt till ersättning för förlust av underhåll från augusti 2029 har efter omprövning förlorat rätten till underhållsersättning eftersom hon varit sammanboende från november 2019 till april 2024.

I ett yttrande den 1 oktober 2024 antecknades bland annat följande.

Av utredningen i ärendet framgår att XX enligt ett beslut i april 2017 hade rätt till underhållsersättning från och med den 2 augusti 2029. Bolaget begärde omprövning av beslutet och anförde följande.

XX och YY har delat bostad från det att YY invandrade till Sverige i november 2019 till april 2024. Bolaget kontaktade XX i januari och februari 2024 för att fråga om hennes familjeförhållanden. Hon uppgav då att YY har varit inneboende hos henne och att de inte har haft något samboförhållande. De hade ingen kärleksrelation och de hade separata ekonomier. YY betalade ingen hyra men hjälpte till med underhållet av hennes fastigheter. I mars 2024 uppgav XX att YY köpt en bostadsrätt och skulle flytta inom en månad. XX har inte rätt till ersättning för förlust av underhåll från och med augusti 2029 eftersom hon har varit sammanboende från november 2019 till och med mars 2024. XX har ägt flera fastigheter och lägenheter under denna tid och YY har varit medförsäkrad i alla dessa. YY har visserligen flyttat ut i april 2024, men med hänsyn bland annat till den långa tid som förflutit har hon inte rätt till ersättning för förlust av underhåll.

XX anförde att det är riktigt att YY hade bott hos henne under en period men att han har flyttat till egen lägenhet den 3 april 2024. Oavsett om YY varit inneboende eller de varit sammanboende bor hon ensam nu. Om hon fortfarande bor ensam efter 1 augusti 2029 har hon rätt till underhållsersättning då. Det saknar betydelse hur hennes boendeförhållanden har sett ut flera år innan dess.

Nämnden gjorde följande bedömning.

Enligt 9 § trafikskadelagen (1975:1410) tillämpas 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207) i fråga om trafikskadeersättning.

Enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen kan frågan om ersättning för inkomstförlust omprövas om de i kapitlet avsedda förhållanden som legat till grund för ersättningen har ändrats väsentligt. Omprövning kan begäras av såväl den skadade som bolaget. Ersättningen kan både höjas och sänkas. Omprövningen kan bara grundas på omständigheter som har inträffat efter det tidigare beslutet om ersättning. Ett förhållande som förutsatts eller kunnat förutses vid den första prövningen kan inte läggas till grund för omprövning.

Nämnden konstaterade att XX och YY har bott tillsammans i drygt fyra år, och att YY har varit medförsäkrad i XX:s fastigheter och lägenheter under den tiden samt att detta talar för att de varit sammanboende under äktenskapsliknande former.

Av nämndens yttrande i april 2017 framgår att beslutet om ersättning för förlust av underhåll kan omprövas om XX skulle gifta sig eller sammanleva under äktenskapsliknande former. Av utredningen får anses framgå att XX har levt i en sådan relation. Det innebär att XX inte längre har rätt till ersättning för underhåll, oavsett att hon ännu inte får någon sådan ersättning och att XX och YY nu har flyttat isär.

(Dnr 926-2024)

Synpunkter på referatförslag

Förslagen gäller:

- Dnr 1355-2024 (Omprövning – Skadade födda 1958-1960)
- Dnr 926-2024 (Omprövning – Förlust av underhåll)

1355-2024

Trygg-Hansa, TFF, If och Folksam har inga synpunkter på förslaget.

Länsförsäkringar har inga synpunkter på förslaget men föreslår ett tillägg. Länsförsäkringar anser att man bör förtydliga med själva huvudpunkten i argumentationen, d.v.s. det förhållande att man som skadad p.g.a. övergångsreglerna får sjukersättning längre tid och har rätt till vissa pensionsförmåner först från 66 år respektive 67 år inte säger något om hur länge man i oskadad skick skulle ha arbetat.

926-2024

Trygg-Hansa, TFF, Länsförsäkringar, If och Folksam har inte några synpunkter på förslaget.

Fastställande av nämndens verksamhetsberättelse för 2024

Enligt rådets arbetsordning ska rådet ta ställning till nämndens verksamhetsberättelse för föregående år vid mötet i mars.

 Vd TFF, har tagit del av verksamhetsberättelsen för 2024 och har inte haft något att invända mot denna.

Förslag till beslut

Rådet fastställer nämndens verksamhetsberättelse för 2024.

För kansliets räkning

TRAFIKSKADENÄMNDEN

VERKSAMHETEN 2024

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Om verksamhetsåret 2024	2
Nämndens verksamhet 2024	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skadeårets basbelopp)

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Om verksamhetsåret 2024

Under 2024 kom det in fler ärenden än under 2023. Antalet sammanträden var fler och därmed också antalet prövade ärenden. Under hösten tillsattes en arbetsgrupp som ska genomföra en total översyn av frågan om ersättning för förlust av pension. Kansliet har tagit fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material samt inlett ett arbete för att signera dokument digitalt.

Ärendebalanser

Under 2024 kom det in fler ärenden än året innan. De obligatoriska ärendena ökade med drygt fem procent och tvistlösningsärendena med knappt elva procent. Hanteringstiderna var något längre än under 2023.

Antalet sammanträden ökade med drygt tio procent och antalet prövade obligatoriska ärenden var fler medan tvistlösningsärendena var färre än året innan.

Nämndens kansli har under året uppmärksammat att ärendehanteringssystemet tidigare har beräknat ärendebalanserna på ett felaktigt sätt vad gäller båda ärendetyperna. Vid årsskiftet 2024/2025 var balanserna 152 obligatoriska ärenden och 331 tvistlösningsärenden.

Informationsarbete

I början av året hölls en utbildning för nämndens konsument-

representanter. I mars besökte två av nämndens föredragande jurister ett försäkringsbolag och informerade om nämndens digitaliseringsarbete. I april fick kansliet besök av Kammarkollegiet som fick information om hur ett digitalt nämndförfarande kan se ut.

Liksom tidigare år har nämnden hållit två möten med försäkringsbolagens personskadechefer. Nämnden har också haft två möten med Skadeståndskollegiet.

Rapport till Kammarkollegiet

I april 2024 lämnade Trafikskadenämnden en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver bland annat hur nämnden arbetar för att vara en effektiv instans för tvistlösning. Efter en komplettering i juni hade Kammarkollegiet ingenting att invända mot rapporten.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har arbetsgrupper varit aktiva inom följande områden:

- Ny sekretessförbindelse för nämndens ledamöter
- Översyn av frågan om ersättning för förlust av pension

Pensionsförlustutredning och beräkningsverktyg för pensionsförlust

Rådet har beslutat att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att genomföra en total översyn av frågan om ersättning för förlust av allmän pension och tjänstepension. Arbetet med en ny och mer rättvisande beräkningsmodell kommer att fortsätta under 2025.

Under året beslutade Trafikförsäkringsföreningen att den tekniska förvaltningen av det utarbetade systemstödet för förlust av allmän pension skulle lämnas över till föreningen. I avvaktan på den nya arbetsgruppens förslag har lanseringen av systemstödet skjutits på framtiden.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt digitaliseringsarbetet. Under året har kansliet tagit fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material. Portalen kommer att tas i bruk i början av 2025. Kansliet har också inlett ett arbete för att göra det möjligt att signera yttranden och andra dokument digitalt. Arbetet med att kunna ta in större digitala akter via hubben har slutförts. Det pågående projektet med att ta ut statistik ur ärendehanteringssystemet fortsätter under 2025.

Rådsmöten

Trafikskadenämndens råd har hållit fyra möten under året. Rådet har bland annat fattat beslut om följande:

- Höjning av ersättning för sveda och värk vid nära anhörigs död
- Hur en skiljaktig ledamot ska namnges i yttrandet
- Ny kalkyl vid beräkning av inkomstförlust
- Anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet
- Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall
- Schablonuppräknings av inkomstunderlag
- Ny kapitaliseringstabell för 2025
- Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension 2025
- Höjning av miniminivån i underhållsärenden
- Ändring av mentabell 3 och justering av cirkulär 2–2025

Nämndens kansli

Nämndens kansli har under 2024 bestått av 15 personer varav 12 jurister och tre administratörer. Kansliet samarbetar med Svensk Försäkrings Nämnders kansli. Administratörerna sam-

verkar och föredragande jurister från båda kanslierna föredrar i flera nämnder.

Referat

Nämnden har lämnat sju referat under året. Referaten avser följande frågor:

- *Inkomstförlust*: Kravet på att begränsa en skadas ekonomiska verkningar har i ett visst fall inte medfört att den skadade måste acceptera en höftledsoperation.
- *Anspänning i studier*: En skadad har ansetts ha rätt till tidsbegränsad ersättning för anspråk i studier på grundskole- och gymnasienivå.
- *Anspänning i studier*: En skadad har ansetts ha rätt till ersättning enligt mentabell 1 efter att ha studerat på grundskole- och gymnasienivå under en stor del av en tioårsperiod.
- *Ärr och utseendemässiga förändringar*: Ersättning för sond för matning har lämnats trots att det har saknats foton.
- *Kostnader*: Ersättning bör lämnas för hela kostnaden för anpassat boende så länge försörjningsplikten för ett barns boende i ursprungsbostaden består.

- *Lyte och bestående men*: En definitiv medicinsk invaliditetsgrad borde ha kunnat fastställas före dödsfallet och nämnden har därför förordat full ersättning för lyte och bestående men.

- *Omprövning*: Bolaget har haft rätt till omprövning av ersättning för inkomstförlust när den skadades arbetsförmåga har ökat från halv till hel samt inkomsten som skadad vida överstiger den antagna inkomsten som oskadad.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Therese Grunditz
Biträdande kanslichef

Nämndens verksamhet 2024

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken, förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2024 kom det in 1 589 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en ökning med drygt sju procent sedan föregående år, varav antalet obligatoriska ärenden har ökat med drygt fem procent. Vid 108 sammanträden prövade nämnden 1 485 ärenden, vilket är en ökning med 15 procent sedan föregående år.

Cirka 74 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 29 procent.

Under året fick 1 397 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 2,6 månader under 2024, vilket är en mindre ökning sedan föregående år. Balansen minskade från 483 ärenden till 316 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I knappt 25 procent av de prövade obligatoriska ärendena avvek Trafikskadenämnden

från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 17,5 procent och en sänkning i sju procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 75,5 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 22 ärenden och läkarna lämnade 23 utlåtanden.

Hanteringstiden för läkarärendena har under året ökat till knappt 12 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 35 procent av de lämnade utlåtandena. Läkarna föreslog en höjning av ersättningen i knappt 22 procent och en sänkning i 13 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik över den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden, alltså bolagens hanteringstider. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som bolagen skickade in till nämnden under 2024 hade drygt 42 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Den totala hanteringstiden var alltså längre än tre år i cirka 58 procent av

ärendena. I åtta procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I knappt 49 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2024 anlätades ett ombud, vilket är något lägre än föregående år.

Årsstatistik

2024

1. Inkomna ärenden	1 589
a. Obligatoriska ärenden	1 059
b. Tvistlösningsärenden	530

2. Prövade ärenden	1 485
a. Obligatoriska ärenden	1 048
b. Tvistlösningsärenden	437
c. Slutprövade ärenden	1 097
d. Bordlagda ärenden	22
e. Underhållsärenden	92
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 397

3. Antal sammanträden	108
------------------------------	------------

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans	316
i. Obligatoriska ärenden	189
ii. Tvistlösningsärenden	127

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	704	75,5
b. Nämnden höjde < 10 %	68	7,3
c. Nämnden höjde 10-25 %	44	4,7
d. Nämnden höjde > 25 %	51	5,5
e. Nämnden höjde totalt	163	17,5
f. Nämnden sänkte	65	7,0

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	389	97,0
b. Nämnden höjde < 10 %	3	0,9
c. Nämnden höjde 10-25 %	1	0,2
d. Nämnden höjde > 25 %	8	1,9
e. Nämnden höjde totalt	12	3,0

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	144	16,2
10-14 %	278	31,3
15-19 %	149	16,8
20-49 %	215	24,2
>50 %	103	11,5

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 048	
varav ärenden med ombud	509	48,6

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	22	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	23	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	15	65,2
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	5	21,7
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	3	13,0

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	183	17,6	30	6,9
2-<4	812	78,1	162	37,5
4-<6	23	2,2	167	38,7
6-<8	9	0,9	32	7,4
8-<10	2	0,2	20	4,6
>10	11	1,1	21	4,9

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	78,5 (2,6)		130,3 (4,3)	
Läkarärenden				
jan – dec	328 (10,9)		389 (13,0)	

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	123	13,2	123	13,2
1-2	149	16,0	272	29,2
2-3	122	13,1	394	42,4
3-4	116	12,5	510	54,8
4-5	107	11,5	617	66,3
5-6	71	7,6	688	74,0
6-7	57	6,1	745	80,1
7-8	47	5,1	792	85,2
8-9	35	3,8	827	88,9
9-10	29	3,1	856	92,0
>10	74	8,0	930	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2024 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	
Bolag												
Aktsam	2	20	1	10	4	40	1	10	2	20	10	
Bilspport och MC	6	33,3	3	16,7	6	33,3	2	11,1	1	5,6	18	
Dina Försäkringar	4	25	3	18,8	3	18,8	5	31,3	1	6,3	16	
Folksam	36	28,3	19	15	53	41,7	12	9,4	7	5,5	127	
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	15	1	5	5	25	7	35	4	20	20	
If Skadeförsäkring	59	37,8	13	8,3	36	23,1	29	18,6	19	12,2	156	
Länsförsäkringar	51	24,3	23	11	70	33,3	50	23,8	16	7,6	210	
Moderna Försäkringar	7	31,8	1	4,5	9	40,9	4	18,2	1	4,5	22	
Protector Försäkring	10	30,3	4	12,1	6	18,2	13	39,4	0	0	33	
Svedea Specialförsäkring	5	13,5	16	43,2	12	32,4	4	10,8	0	0	37	
Trafikförsäkringsföreningen	31	34,8	11	12,4	33	37,1	7	7,9	7	7,9	89	
Trygg-Hansa	30	23,1	22	16,9	40	30,8	27	20,8	11	8,5	130	
Volvia	22	45,8	4	8,3	13	27,1	5	10,4	4	8,3	48	
Övriga	6	42,8	1	7,1	4	28,6	2	14,3	1	7,1	14	
Summa	272	29,2%	122	13,1%	294	31,6%	168	18,1%	74	8%	930	

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se

2025-03-13

Översyn av frågan om ersättning för förlust av pension

Trafikskadenämnden beslutade den 23 september 2024 att tillsätta en arbetsgrupp som har till uppgift att genomföra en total översyn av frågan om beräkningen av ersättning för förlust av allmän pension och tjänstepension i syfte att förenkla och öka acceptansen för denna beräkning.

Vid rådsmötet den 9 december 2025 beslutade rådet i enlighet med arbetsgruppens förslag om en schablonmässig beräkning av den skadebetingade pensionsförlusten.

Arbetsgruppen har nu tagit fram ett förslag till en ny modell för beräkning av kompensationsgrader/schabloner vid förlust av tjänstepension. Förslaget framgår av bilaga 4.2.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår att rådet fattar ett inriktningsbeslut i enlighet med arbetsgruppens förslag.

Bilaga

- Ny modell för kompensationsgrader/schabloner vid förlust av tjänstepension

För arbetsgruppen

Ny modell för kompensationsgrader/schabloner vid förlust av tjänstepension

Nämndens nuvarande beräkningssystem för förlust av tjänstepension utgår från 30 intjänandeår. Den intjänandetiden har använts sedan det nuvarande systemet infördes och bygger på ett antagande om en förmånsbestämd tjänstepension som tjänades in under cirka 30 år. I dag är de flesta tjänstepensioner premiebestämda och man påbörjar intjänandet i betydligt lägre ålder än tidigare. SAF-LO har till exempel intjänande från 22 års ålder och inget stort pensionsorgan har en senare intjänandetidpunkt än 25 års ålder.

Eftersom man i dagens system i genomsnitt tjänar in tjänstepension under betydligt längre tid än 30 år är det mer korrekt och rättvist att ändra intjänandetiden till 40 år. I jämförelse med dagens system blir det ekonomiska utfallet detsamma om man har 40 intjänandeår från trafikolyckan men om man har färre intjänandeår än så kommer det bli ett lägre utfall, eftersom antalet intjänade år divideras med 40 i stället för med 30. Detta gäller framför allt premiebestämda tjänstepensioner. Arbetsgruppen avser att närmare utreda om det finns behov av att ha en särskild ordning för de trafikskadade som har en förmånsbestämd tjänstepension.

Grunden till dagens beräkningssystem för förlust av tjänstepension kommer från en utredning 1992 och den uppföljning som gjordes 2003 av tjänstepensionssystemen och ersättningsnivåerna. Utredningen visade att ersättningsnivåerna i vart fall inte medförde någon underkompensation och att de var i överensstämmelse med de nya pensionsavtalen. Sedan 1992 har medellivslängden i Sverige ökat med nästan sex år och från 2003 har den ökat med cirka tre år. Detta innebär att den intjänade pensionen och de utbetalade ersättningarna behöver fördelas på fler år än tidigare, vilket rent matematiskt kommer medföra en lägre årlig ersättning för tjänstepensionsförlust.

Fram till juli 1985 ersattes förlusterna av allmän pension och tjänstepension schablonmässigt. Från 1985 användes en schablon som innebar att tjänstepensionsförlusten beräknades till 13 procent av den framräknade förlusten av ATP (den allmänna tilläggspensionen). Schablonen grundades på det beräknade utfallet vid förmånsbestämd tjänstepension och på antagandet att de flesta pensionsavtal vid denna tidpunkt var förmånsbaserade.

År 1992 beslutade nämnden att schablonen 13 procent fortfarande skulle tillämpas men att beräkningen i stället skulle grundas på inkomstunderlaget. Samma metod skulle användas oavsett vilket pensionssystem den skadade tillhörde eller skulle ha tillhört. Schablonen 13 procent har därefter och fram till idag använts vid beräkning av förlust av tjänstepension.

Den ökade medellivslängden har dock medfört att den schablonen i dag medför en kraftig överkompensation för de premiebestämda tjänstepensionerna.

Mot nu beskriven bakgrund är det arbetsgruppens uppfattning att beräkningen av kompensationsgraden/schablonen behöver utgå ifrån en längre intjänandetid och en höjd medellivslängd - dvs längre förväntad livstid efter pensionering.

Arbetsgruppen föreslår därför att intjänandetiden höjs till 40 år samt att den förväntade livstiden efter pensionering utgår ifrån medellivslängd enligt SCB och beräknas könsneutralt, se bilaga 1.

Vid en beräkning utifrån dessa förutsättningar kan det konstateras att en premieavsättning om 4,5 procent motsvarar en könsneutral procentsats som är betydligt lägre än dagens schablon om 13 procent, nämligen knappt tio procent.

Det är också viktigt att komma ihåg att den formel som idag används för att räkna fram premieavsättningar högre än 4,5 procent utgår ifrån schablonen 13 procent. En premieavsättning om 6 procent räknas då om till 17 procent.

Det kan vidare konstateras att den övervägande majoriteten av de som i dag har en premiebestämd tjänstepension får en premieavsättning som överstiger 4,5 procent. Mot den bakgrunden och för att minimera bolagens arbete med att inhämta uppgifter från arbetsgivare och försäkringsorgan mm föreslår arbetsgruppen vidare att man vid beräkningen av tjänstepensionen som oskadad genomgående utgår från en premieavsättning om 6 procent på inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 31,5 procent på inkomster därutöver. Om premieavsättningarna i det enskilda fallet är högre får rätt premieavsättning läggas in i beräkningskalkylen.

Om man räknar på 6 procent och 40 intjänandeår, och utgår från SCB:s medellivslängd, hamnar vi på en könsneutral procentsats om drygt 13 procent för inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp. Arbetsgruppen föreslår att den siffran avrundas uppåt till 14 procent. För inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp innebär det en schablon på 68,9 procent, som då avrundas till 70 procent. De föreslagna schablonerna om 14 och 70 procent motsvarar en faktisk premieavsättning om 6,4 respektive 32 procent.

Samtliga beräkningar framgår av bilaga 1.

Enligt arbetsgruppens uppfattning innebär dessa förslag att tjänstepensionsförlusten beräknas på ett mer korrekt och smidigt sätt än i dag och ett sätt som dessutom är rättvist och skäligt mot försäkringstagarkollektivet.

Sammanfattningsvis föreslår arbetsgruppen följande;

1. Att intjänandetiden för tjänstepensioner höjs till 40 år. Arbetsgruppen avser också att närmare utreda om det behövs en särskild ordning för de trafikskadade som fortfarande har en förmånsbestämd tjänstepension.
2. Att den förväntade livstiden efter pensionering beaktas och beräknas könsneutralt enligt SCB:s medellivslängden.
3. Att man genomgående utgår från en premieavsättning om 6 procent på inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 31,5 procent på inkomster därutöver. Om utredningen skulle visa att en skadad har högre premieavsättning ska denna användas.
4. Att schablonen upp till 7,5 ibb fastställs till 14 procent och därutöver till ~~31,5~~ 70 procent.

För arbetsgruppen

Sekretariatet

Beräkning av kompensationsgrad utifrån 40 intjänandeår, aktuell medellivslängd och premieavsättning om 6 procent

Medellivslängd utifrån SCB 2023

Män 81,6

Kvinnor 84,9

Antal år från 65 år/kvinna = 19,9 år

Antal år från 65 år/män = 16,6 år

Snitt = 18,3 år (könsneutralt)

Upp till 7,5 basbelopp

$500\,000 \times 6\% \times 40 \text{ år} = 1\,200\,000/18,3 =$

$65\,753/500\,000 = \mathbf{13,11\%}$

Om avrundas till 14 procent

motsvarar en premieavsättning om **6,4 %**.

$604\,500 \times 6,4\% \times 40 \text{ år} = 1\,547\,520$

$1\,547\,520/18,3 = 84\,563$

$84\,563/604\,500 = \mathbf{13,99\%}$.

Över 7,5 basbelopp

Inkomstunderlag 900 000 kr

Ink upp 7,5 ink bb = som ovan

Ink över 7,5 ink bb = 295 500

$295\,500 \times 31,5\% \times 40 \text{ år} = 3\,723\,300/18,3 = 203\,459$

$203\,459/295\,500 = \mathbf{68,9\%}$

Om avrundas till 70 procent

Motsvarar en premieavsättning om **32 %**

$295\,500 \times 32\% \times 40 \text{ år} = 3\,782\,400/18,3 = 206\,688$

$206\,688/295\,500 = \mathbf{69,9\%}$

Information från kansliet

1. Statistik

Den totala inströmningen av ärenden ökade under förra året med drygt sju procent.

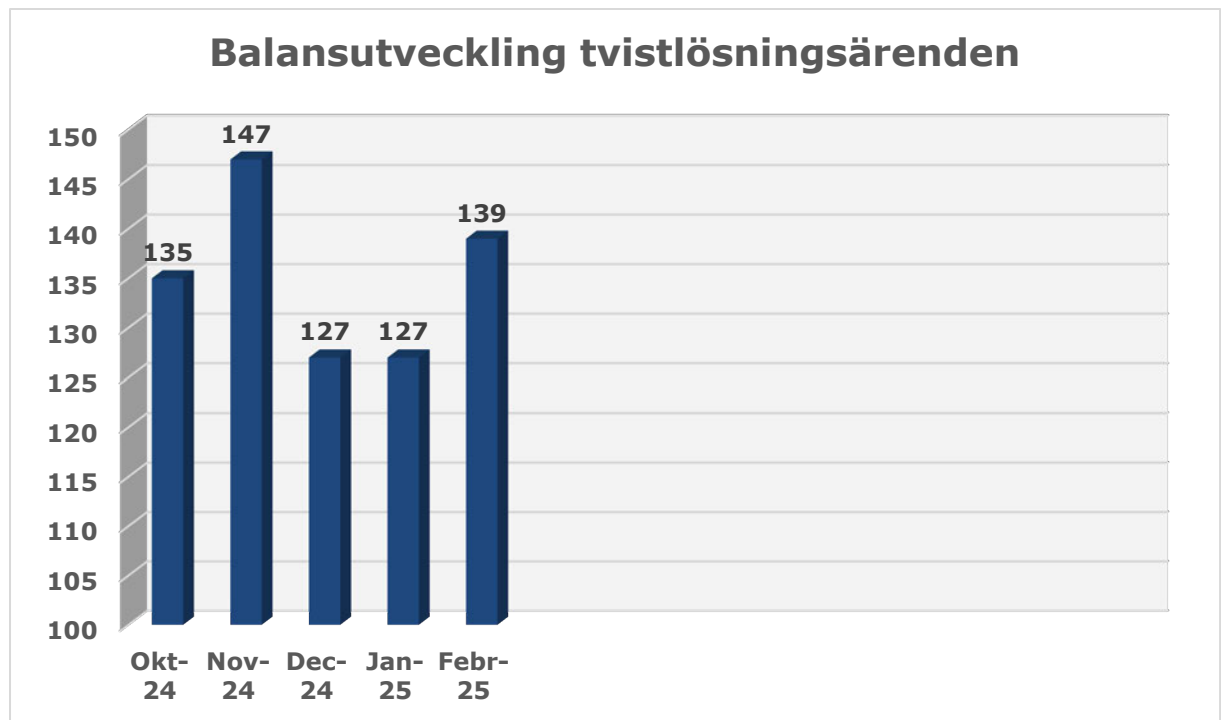
Under årets första två månader har antalet ingivna ärenden för båda ärendetyperna legat på samma nivå som föregående år. Hanteringstiderna har gått ned sedan i höstas.

Nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året.

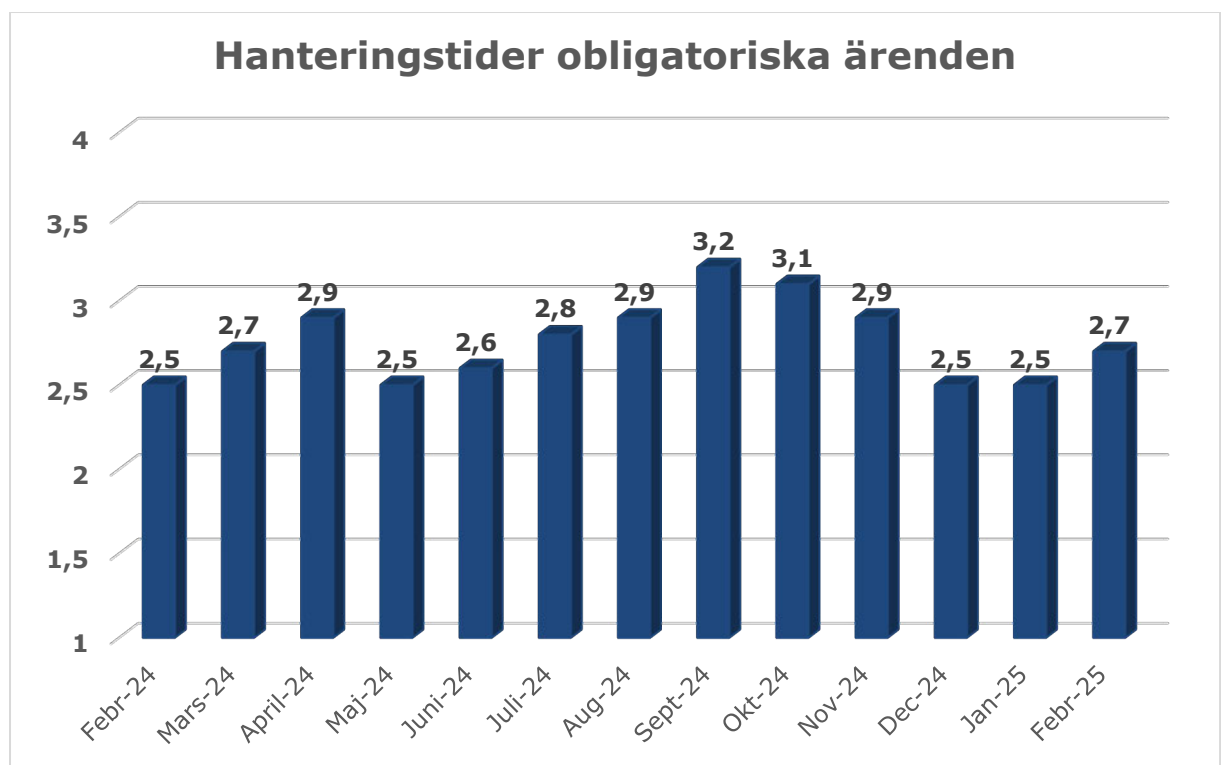
1.1. Ärendebalans obligatoriska ärenden

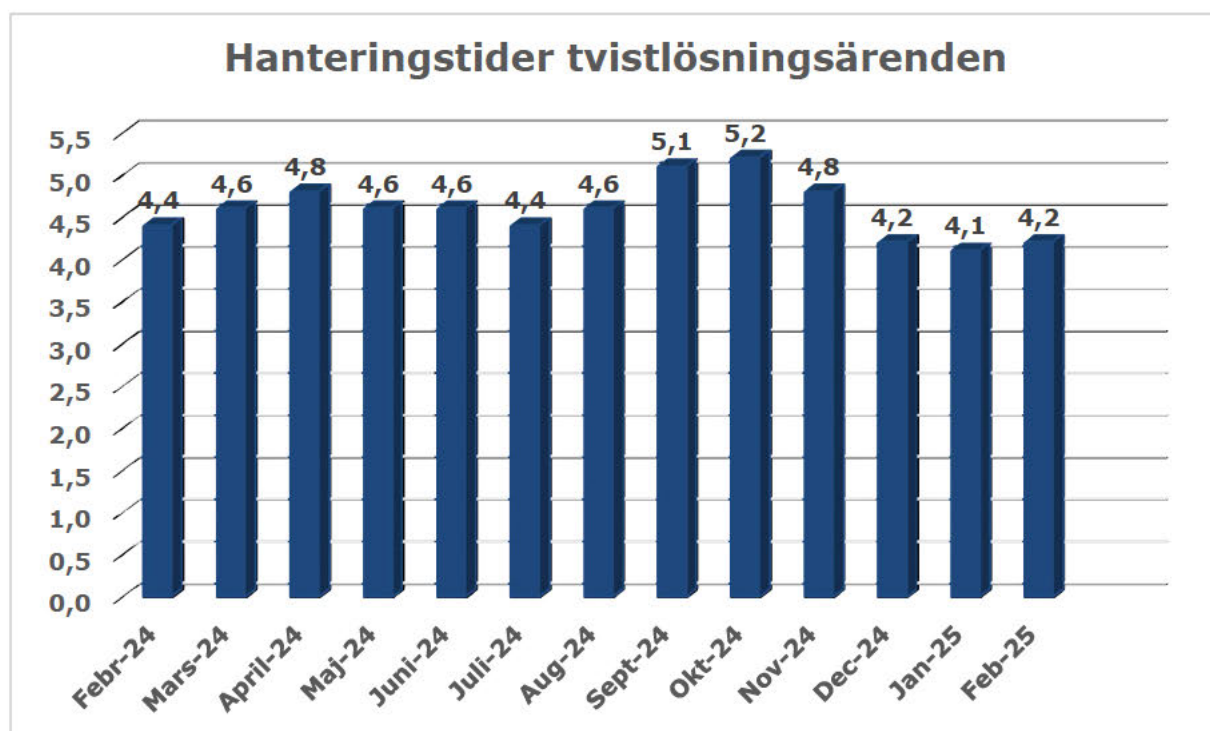
1.2. Ärendebalans tvistlösningsärenden

1.3 Hanteringstid i obligatoriska ärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

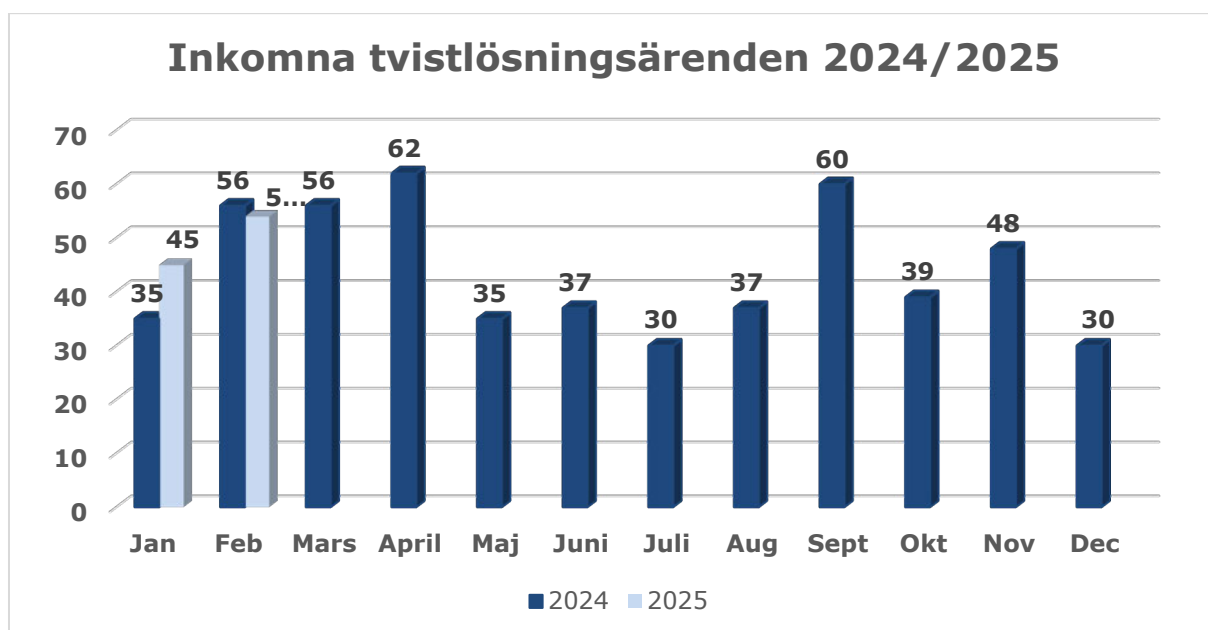
1.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

1.5 Inkomna obligatoriska ärenden

1.6 Inkomna tvistlösningsärenden

2. Sekretessförbindelser för nämndens ledamöter

Frågan om en gemensam sekretessförbindelse för nämndernas ledamöter bordlades vid rådsmötet i december. Frågan kommer att tas upp på nytt till rådsmötet i mars och ambitionen är att rådet ska besluta utifrån arbetsgruppens förslag.

3. Ärrtjänsten

Under april månad kommer kansliet att påbörja en utredning att via AI ta fram material och fotografier för amputationsärr som ska läggas in och användas i nämndens ärrtjänst på hemsidan.

